

ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

**Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн
2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан**

Аудитын код: ХӨА -2025/077/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Мөрөн сум

2025 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Ичинхорлоо

Утас:88688168 Цахим хаяг: ichinkhorloog@audit.gov.mn

Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн захирал Б.Мядагмаа

Утас:99389208 Цахим хаяг: b_myadagmaaa@yahoo.com

Аудитор Г.Сувд

Утас: 99382220 Цахим хаяг: g.suvd2018@gmail.com
munkhtuya2220@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГ
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА Х.ЭНХСҮРЭН ТАНАА

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvs gul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/134
танай _____-ны № _____-т

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв нь 2024 онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 1,296,854.4 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авахаас 1,113,660.3 мянган төгрөгийг санхүүжилтийг авч 183,194.1 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар нийт 104,920.9 мянган төгрөгийн 7 алдаа, зөрчлийг илрүүлснээс санхүүгийн тайлангийн асуудалтай холбоотой 103,067.4 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 1,851.5 мянган төгрөгийн 5 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Бусад асуудлын хэсэг

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвтэй байгуулсан анхан шатны тусламж үйлчилгээг худалдан авах 2024 оны гэрээний биелэлтийг 83.6 хувьтай дүгнэсэн байна.

67.11.2024

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	234,670,719.17	381,170,923.78
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	38,354,607.77	21,833,234.62
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	38,354,607.77	21,833,234.62
3121	Төгрөг	38,354,607.77	21,833,234.62
31211	Төрийн сангийн харилцах	38,354,607.77	21,833,234.62
33	АВЛАГА	18,255,692.00	183,194,152.62
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	18,255,692.00	183,194,152.62
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	178,060,419.40	176,143,536.54
351	Түүхий эд материал	63,367,609.27	43,834,480.15
35130	Эм боох материал	63,367,609.27	43,834,480.15
354	Хангамжийн материал	114,692,810.13	132,309,056.39
35410	Бичиг хэргийн материал	5,029,240.00	4,591,544.00
35420	Аж ахуйн материал	18,734,840.31	26,878,746.31
35450	Барилгын засварын материал	280,500.00	245,000.00
35460	Хүнсний материал	6,703,018.00	5,637,074.00
35470	Бусад хангамжийн материал	83,945,211.82	94,956,692.08
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	530,877,158.27	560,573,990.20
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	530,877,158.27	560,573,990.20
392	Биет хөрөнгө	511,493,408.24	541,421,240.17
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	355,454,680.90	352,104,900.90
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,086,459.00	-98,685,677.84
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	61,276,000.00	94,750,999.94
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-35,817,194.26	-46,917,527.50
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	273,539,409.79	298,581,169.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-105,625,303.50	-105,111,268.71
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,905,857.36	70,871,582.76
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,153,583.05	-24,172,939.17
393	Биет бус хөрөнгө	19,383,750.03	19,152,750.03
39301	Програм хангамж	1,155,000.00	1,155,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-371,249.97	-602,249.97
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,600,000.00	18,600,000.00
3	НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	765,547,877.44	941,744,913.98
413	Өглөг	1,719,954.00	22,111,662.30
4136	Бусад өглөг	1,719,954.00	22,111,662.30
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,719,954.00	22,111,662.30
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	763,827,923.44	919,633,251.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	763,827,923.44	919,633,251.68
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	889,082,412.08	889,082,412.08
51101	Өмч: - төрийн	889,082,412.08	889,082,412.08
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-361,231,023.42	-24,653,945.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-361,231,023.42	-180,459,274.03
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	155,805,328.24
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	235,976,534.78	55,204,785.39
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	765,547,877.44	941,744,913.98

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,030,159,374.56	1,590,841,990.51
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	102,353,554.53	222,858,089.90
120	Нийтлэг татварын бус орлого	102,353,554.53	222,858,089.90
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	47,788,176.00
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	00.00	47,788,176.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	67,360,524.50	125,151,225.34
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	34993030,03	49,918,688.56
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	927,805,820.03	1,367,983,900.61
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	75,216,100.00	89,385,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	75,216,100.00	89,385,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	852,504,720.03	1,278,598,800.61
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	852,504,720.03	1,278,598,800.61
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,114,007,756.20	1,435,036,662.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,114,007,756.20	1,435,036,662.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,104,047,596.29	1,379,589,509.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	697,957,383.76	924,244,558.64
210101	Үндсэн цалин	434,787,724.77	510,525,898.91
210102	Нэмэгдэл	191,618,909.11	300,933,320.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,418,500.00	20,941,000.00
210104	Урамшуулал	64,132,249.88	91,844,338.88
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	92,281,500.00	107,751,882.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,751,100.00	73,256,340.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,382,000.00	8,617,881.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,906,000.00	4,350,209.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,477,200.00	4,304,190.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,765,200.00	17,223,262.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,498,640.09	63,715,823.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,453,860.13	4,881,478.22
210302	Түлш, халаалт	50,092,197.96	50,385,145.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,952,582.00	8,449,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,560,456.16	50,218,503.39
210401	Бичиг хэрэг	4,649,885.00	3,891,984.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,317,300.00	30,246,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,190,000.00	3,040,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	703,640.00	435,290.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,849,631.16	3,019,320.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,850,000.00	9,585,109.39
2105	Нормативт зардал	79,262,008.64	116,438,584.83
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71,866,825.64	108,587,845.83
210502	Хоол, хүнс	7,395,183.00	7,850,739.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,307,500.00	14,907,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,105,000.00	181,500.00
210604	Урсгал засвар	13,202,500.00	14,725,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	661,000.00	1,110,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	661,000.00	1,110,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,261,672.00	3,894,550.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,140,000.00	2,216,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	81,675.00	350,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	205,000.00	216,338.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	99,000.00
210807	Газрын төлбөр	5,712.00	96,312.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	829,285.00	916,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	111,257,435.64	97,308,607.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,629,026.00	1,854,214.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	103,628,409.64	95,454,393.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,960,159.91	55,447,152.78
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	41,753,176.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	41,753,176.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	9,960,159.91	13,693,976.78
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,960,159.91	13,693,976.78
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-83,848,381.64	155,805,328.24
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-154,248,381.60	155,805,328.24

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	909,550,128.03	1,250,833,615.99
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	47,788,176.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	47,788,176.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	47,788,176.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	47,788,176.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	909,550,128.03	1,203,045,439.99
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	75,216,100.00	89,385,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	75,216,100.00	89,385,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	834,249,028.03	1,113,660,339.99
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	834,249,028.03	1,113,660,339.99
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	983,313,722.76	1,267,354,989.14
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	983,313,722.76	1,267,354,989.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	973,353,562.85	1,211,907,836.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	697,957,383.76	924,244,558.64
210101	Үндсэн цалин	434,787,724.77	510,525,898.91
210102	Нэмэгдэл	191,618,909.11	300,933,320.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,418,500.00	20,941,000.00

210104	Урамшуулал	64,132,249.88	91,844,338.88
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	92,281,500.00	107,751,882.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,751,100.00	73,256,340.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,382,000.00	8,617,881.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,906,000.00	4,350,209.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,477,200.00	4,304,190.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,765,200.00	17,223,262.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,498,640.09	63,715,823.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,137,189.12	4,881,478.22
210302	Түлш, халаалт	50,408,868.97	50,385,145.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,952,582.00	8,449,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,186,919.00	37,618,550.00
210401	Бичиг хэрэг	3,779,350.00	2,881,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,387,700.00	29,390,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,190,000.00	3,040,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,164,869.00	656,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,665,000.00	1,650,450.00
2105	Нормативт зардал	57,448,700.00	47,925,909.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,356,300.00	37,520,309.50
210502	Хоол, хүнс	9,100,400.00	6,205,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,992,000.00	4,200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,579,900.00	17,600,000.00
210604	Урсгал засвар	13,414,500.00	17,600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	661,000.00	1,110,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	661,000.00	1,110,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,536,037.00	4,092,250.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,220,000.00	2,216,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	81,675.00	350,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	205,000.00	216,338.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	99,000.00
210807	Газрын төлбөр	5,712.00	96,312.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,023,650.00	1,114,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,203,483.00	7,848,863.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,203,483.00	7,848,863.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,960,159.91	55,447,152.78
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	41,753,176.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	41,753,176.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	9,960,159.91	13,693,976.78
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,960,159.91	13,693,976.78

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>-73,763,594.73</u>	<u>-16,521,373.15</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-92,812,494.73	-16,521,373.15
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	131,167,102.50	38,354,607.77
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	38,354,607.77	21,833,234.62

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/ төгрөгөөр /
					Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	235,976,534.78	-361,231,023.42	763,827,923.44
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	235,976,534.78	-361,231,023.42	763,827,923.44
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	180,771,749.39	180,771,749.39
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	889,082,412.08	235,976,534.78	-180,459,274.03	944,599,672.83
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-180,771,749.39	00.00	-180,771,749.39
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	155,805,328.24	155,805,328.24
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	55,204,785.39	-24,653,945.79	919,633,251.68

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Улсын төсөв

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Өөрчлөлт	Хувь
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,262,526,700.00	1,177,969,889.14	84,556,810.86	93.3
УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,262,526,700.00	1,177,969,889.14	84,556,810.86	93.3
Бараа, үйлчилгээний зардал	1,182,526,700.00	1,136,216,713.14	46,309,986.86	96.1

Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	957,136,200.00	924,244,558.64	32,891,641.36	96.6
Үндсэн цалин	543,959,800.00	510,525,898.91	33,433,901.09	93.9
Нэмэгдэл	306,315,000.00	300,933,320.85	5,381,679.15	98.2
Унаа, болон бусад нөхөн олговор	10,440,000.00	20,941,000.00	(10,501,000.00)	200.6
Урамшуулал	96,421,400.00	91,844,338.88	4,577,061.12	95.3
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	116,037,500.00	107,751,882.00	8,285,618.00	92.9
Тэтгэврийн даатгал	78,935,100.00	73,256,340.00	5,678,760.00	92.8
Тэтгэмжийн даатгал	9,286,300.00	8,617,881.00	668,419.00	92.8
ҮОМШӨ ний даатгал	4,602,200.00	4,350,209.00	251,991.00	94.5
Ажилгүйдлийн даатгал	4,641,200.00	4,304,190.00	337,010.00	92.7
Эрүүл мэндийн даатгал	18,572,700.00	17,223,262.00	1,349,438.00	92.7
Хангамж, бараа материалын зардал	38,345,200.00	37,618,550.00	726,650.00	98.1
Бичиг хэрэг	3,257,200.00	2,881,500.00	375,700.00	88.5
Тээвэр (шатахуун)	29,390,200.00	29,390,200.00	-	100.0
Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	2,869,500.00	3,040,000.00	(170,500.00)	105.9
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,163,300.00	656,400.00	506,900.00	56.4
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	1,665,000.00	1,650,450.00	14,550.00	99.1
Нормативт зардал	48,036,600.00	47,925,909.50	110,690.50	99.8
Эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	35,751,100.00	37,520,309.50	(1,769,209.50)	104.9
Хоол, хүнс	8,085,500.00	6,205,600.00	1,879,900.00	76.7
Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	4,200,000.00	4,200,000.00	-	100.0
Эд хогшил худалдан авах	5,624,700.00	5,624,700.00	-	100.0
Урсгал засвар	5,624,700.00	5,624,700.00	-	100.0
Томилолт, зочны зардал	1,350,000.00	1,110,000.00	240,000.00	82.2
Дотоод албан томилолт	1,350,000.00	1,110,000.00	240,000.00	82.2
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	4,720,700.00	4,092,250.00	628,450.00	86.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,350,400.00	2,216,300.00	134,100.00	94.3
Даатгалын үйлчилгээ	350,000.00	350,000.00	-	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	216,338.00	8,662.00	96.2
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.00	99,000.00	-	100.0

Газрын төлбөр	380,000.00	96,312.00	283,688.00	25.3
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,316,300.00	1,114,300.00	202,000.00	84.7
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,275,800.00	7,848,863.00	3,426,937.00	69.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,275,800.00	7,848,863.00	3,426,937.00	69.6
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,000,000.00	41,753,176.00	38,246,824.00	52.2
Бусад урсгал шилжүүлэг	80,000,000.00	41,753,176.00	38,246,824.00	52.2
Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж	80,000,000.00	41,753,176.00	38,246,824.00	52.2
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,262,526,700.00	1,161,448,515.99	101,078,184.01	92.0
НД-ЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,152,026,700.00	1,113,660,339.99	38,366,360.01	96.7
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,152,026,700.00	1,113,660,339.99	38,366,360.01	96.7
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	110,500,000.00	47,788,176.00	62,711,824.00	43.2
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	110,500,000.00	47,788,176.00	62,711,824.00	43.2
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	38,354,607.77		-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	21,833,234.62		-

Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэл:

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Өөрчлөлт	Хувь
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68
3	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68
4	Бараа, үйлчилгээний зардал	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68
17	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	77,385,100.00	63,715,823.22	13,669,276.78	82.34
18	Гэрэл цахилгаан	5,560,900.00	4,881,478.22	679,421.78	87.78
19	Түлш, халаалт	62,404,900.00	50,385,145.00	12,019,755.00	80.74
20	Цэвэр, бохир ус	9,419,300.00	8,449,200.00	970,100.00	89.70
34	Эд хогшил худалдан авах	12,000,000.00	11,975,300.00	24,700.00	99.79
38	Урсгал засвар	12,000,000.00	11,975,300.00	24,700.00	99.79
97	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68
10 3	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68
10 4	Орон нутгийн төсвөөс	89,385,100.00	75,691,123.22	13,693,976.78	84.68

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 104,920.9 мянган төгрөгийн 7 алдаа, зөрчил илэрсэн. Илрүүлсэн 2 алдааг залруулж 5 зөвлөмж өгсөн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 1,851.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 17,824.1 мянган төгрөгөөс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

Залруулсан алдаа:

- Бараа материалын тодруулга тайланд Эрүүл мэндийн газраас ирүүлсэн 49,918.7 мянган төгрөгийн эм, хэрэгсэл, аж ахуйн материалыг хандив, шилжүүлэн авснаар бүртгэсэн, улс орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хуваарилагдан ирсэн 53,150.7 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл тоног төхөөрөмжийг худалдан авснаар бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4 заалт "үнэн зөв байх;" заалттай нийцэхгүй "үнэлгээ ба хуваарилал" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул эрүүл мэндийн даатгалаас санхүүжих санхүүжилтийн дүнгээр бүртгүүлж залруулга хийсэн.

Зөвлөмж : Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн төвийн мөрдөж байгаа Хөвсгөл аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтэд шилжсэнтэй холбоотой болон бусад шинээр гарсан дүрэм, журамтай нийцэхгүй болсон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана." заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинээр гарсан дүрэм, журамтай нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж, мөрдөх.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилтийн асуудал

Илрүүлэлт:

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв нь 2024 онд сумын иргэдэд үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээний санхүүжилт 1,305,608.3 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагаас нэхэмжилснээс 27,009.4 мянган төгрөг хасагдсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.6 "эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлүүлэх даатгуулагчийн төлбөрийн тайлан тооцоо, холбогдох баримт бичгийг үнэн зөв, цаг хугацаанд нь гаргаж эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагад ирүүлэх;" Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2024 оны "Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай" 05 дугаар тогтоолын 3.1 "Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны программ, цахим системийг бодит цагийн горимд шилжүүлж..." гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны цахим

системийн дотоод хяналтыг сайжруулж, хасагдалтын хэмжээг өмнөх оноос бууруулах **Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт

Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 35 гүйлгээнээс хугацаа хоцроосон 32 , мэдээлээгүй 3 гүйлгээ, зарлагын 16 гүйлгээнээс хугацаанд нь мэдээлсэн 1 , хугацаа хоцроосон 7, мэдээлээгүй 8 гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн сарын мэдээг 2 удаа, төсвийн төсөл, Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг хугацаа хоцроож мэдээлсэн нь “Шилэн дансны тухай” хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “*тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх;*” заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 “*цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;*” 6.4.8 “*бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;*” заалт болон “*нийцсэн бөгөөд зохистой байх*” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны хууль, тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах.

Ахмадын сангийн талаар

Илрүүлэлт:

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв нь ахмадын сан байгуулаагүй байгаа нь Ахмадын настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 “*Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр “Ахмадын сан” байгуулах...*” гэж заасантай нийцэхгүй, “*нийцсэн бөгөөд зохистой байх*” батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагын цалингийн сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний хөрөнгөөр Ахмадын сан байгуулах хөрөнгийг төсөвт тусган хэрэгжүүлэх

Эмийн үлдэгдлийн талаар

Илрүүлэлт

Бараа материалын үлдэгдэлд бүтэн жилийн турш зарлагын хөдөлгөөн хийгдээгүй, өмнөх оноос шилжиж ирсэн 1,851,5 мянган төгрөгийн эмийн үлдэгдэл байгаа нь бараа материалын үлдэгдлийг эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах аргыг тууштай мөрдөөгүй болон тухайн эмийг зарцуулах өвчлөлийн тохиолдол гараагүй зэргээс шалтгаалсан байна.

Өгсөн зөвлөмж

Эмийн үлдэгдэл, хэрэгцээ шаардлагыг бодитоор тооцон эмийн захиалгыг өгч, материалын үлдэгдлийг эхэлж авснаа, эхэлж зарлагдах, эмийн хадгалалтын хугацаанд байнга хяналт хийж, холбогдох арга хэмжээг тухай бүр авч байх.

2. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бараа материалын тодруулга тайланд Эрүүл мэндийн газраас ирүүлсэн эм, хэрэгсэл, аж ахуйн материалыг хандив, шилжүүлэн авснаар бүртгэсэн.	1	49,918.7				49,918.7		49,918.7		
Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд улс орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хуваарилагдан ирсэн тээврийн хэрэгсэл тоног төхөөрөмжийг худалдан авснаар бүртгэсэн	1	53,150.8				53,150.8		53,150.8		
Дүн	1	103,069.5				103,069.5		103,069.5		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт	1	-						1	
тохирсон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж мөрдөөгүй									

Шилэн дансны цахим хуудсанд 39 мэдээллийг хугацаа хоцроож 11 мэдээллийг оруулаагүй	1	-				-	1	
Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийг цахим системд бүрэн, үнэ зөв оруулаагүйгээс нэхэмжилсэн санхүүжилтийг бүрэн авч чадаагүй.	1						1	
Бараа материалын үлдэгдэлд жилийн турш хөдөлгөөн хийгдээгүй, өмнөх оноос шилжиж ирсэн эмийн үлдэгдэлтэй байна.	1	1,851.5					1	1,851.5
Ахмадын санг байгууллагын төсөвт тусгаж, батлуулаагүй байна.	1	-					1	
Дүн	5	1,851.5				-	5	1,851.5

3. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	1		1			
	НИЙТ	1	1	1		1			

